

הראל גמל להשקעה

קופת גמל לחיסכון

בניהול

הראל פנסיה וגמל בע"מ

**סקירת הנהלה
לשנה שהסתיימה ביום
31 בדצמבר 2017**

תוכן עניינים

3.....	מאפיינים כלליים של קופת הגמל	1.
3.....	א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה	
3.....	ב. מועד הקמת קופת הגמל	
3.....	ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם	
3.....	ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות	
3.....	ה. שיעורי ההפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן	
4.....	ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו	
4.....	ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל	2.
4.....	א. יחס נזילות	
4.....	ב. משך חיים ממוצע של החיסכון	
4.....	ג. שינוי במספר העמיתים	
4.....	ד. ניתוח זכויות העמיתים בקרן	
5.....	מידע אודות דמי ניהול	3.
8.....	ניתוח מדיניות השקעה	4.
8.....	א. מדיניות ההשקעה	
8.....	ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת	
10.....	ניהול סיכונים	5.
10.....	א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת	
10.....	ב. סיכוני נזילות	
11.....	ג. סיכוני שוק	
16.....	ד. סיכוני אשראי	
21.....	ה. סיכונים גיאוגרפיים	
25.....	ו. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה	
25.....	ז. גורמי סיכון על פי טיבם	
26.....	נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו	6.
26.....	בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי	7.

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל

א. תיאור כללי של קופת הגמל ושל החברה המנהלת אותה

קופת הגמל:

- שם קופת הגמל: הראל גמל להשקעה (להלן "הקופה").
- סוג קופת הגמל: קופת גמל לחיסכון.
- קוד הקופה: 512267592-00000000008207-0000-000
- סוג העמיתים: עצמאיים ושכירים המפקידים כספים באופן עצמאי, ללא תלות במעסיק.

הקופה מנוהלת בנאמנות בידי חברה מנהלת שהינה משקיע מוסדי. הקופה נועדה לחיסכון בכל גיל ולכל מטרה לטווח בינוני וקצר. פעילות הקופה כפופה לרישוי המתקבל מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לדינים הרלוונטיים החלים על פעילותה המפוקחת על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה על שוק ההון, או "הממונה").

החברה המנהלת:

- שם החברה המנהלת: הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת" או "החברה").
- החברה המנהלת הינה חברה בבעלות מלאה, בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ (להלן - "הראל השקעות"), בהיותה מוחזקת ב-100% בידי הראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - "הראל ביטוח"), חברה בבעלות מלאה של הראל השקעות.
- בשנת הדיווח לא חלו שינויים במבנה האחזקות של החברה המנהלת. לפרוט מבנה האחזקות של החברה המנהלת, ראה פרק א סעיף 1.1.2 בדוח תאור עסקי החברה של החברה המנהלת.

ב. מועד הקמת קופת הגמל

הקופה הוקמה בנובמבר 2016.

ג. רשימת מסלולי השקעה, הקודים שלהם ומועד תחילת פעילותם

להלן מספרי המסלולים הכלולים באישור:

שם המסלול	קוד המסלול	מועד תחילת פעילות
הראל גמל להשקעה כללי	512267592-00000000008207-8211-000	2016
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	512267592-00000000008207-8520-000	2016
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	512267592-00000000008207-8521-000	2016
הראל גמל להשקעה מניות	512267592-00000000008207-8522-000	2016
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר	512267592-00000000008207-8523-000	2016

ד. שינויים מהותיים בשנת הדיווח הנובעים ממיזוגים, מכירות או רכישות

אין שינוי.

ה. שיעורי הפרשות המרביים שרשאית קופת הגמל לקבל ומטרתן

סך כל התשלומים שעמית יהיה רשאי להפקיד בכלל חשבונותיו בקופת גמל להשקעה, בכל שנת כספים, לא יעלה על 70 אש"ח, צמוד למדד.

ו. שינוי מסמכי יסוד במהלך תקופת הדוח ועד ליום פרסומו

- בחודש אפריל 2017 עודכן נספח א' בתקנון הקופה כך שעודכנו שמות מסלולי ההשקעה באופן כזה שהתווסף שם הקופה לכל מסלול.
- בחודש ינואר 2017 עודכן תקנון הקופה כך שהתווסף סעיף 8.3 לעניין תקרת ההפקדה השנתית המותרת לקופה בהתאם לתנאים המפורטים בחוק קופות הגמל.

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל

א. יחס נזילות

שיעור הסכומים שהעמיתים בקופת הגמל רשאים למשוך ממנה מתוך כלל נכסי קופת הגמל, לתאריך הדוח:

2017	
%	
92.51	הראל גמל להשקעה כללי
94.96	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות
96.54	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות
90.81	הראל גמל להשקעה מניות
87.71	הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון

כספי החיסכון בקופת גמל להשקעה הינם נזילים וניתנים למשיכה בכל עת.

ג. שינוי במספר העמיתים

להלן השינוי במספר חשבונות עמיתי הקופה בשנת הדוח, בגין כל מסלולי הקופה:

מספר חשבונות העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	נסגרו בתקופה (*)	נפתחו בתקופה (*)	לתחילת התקופה (*)	
2,958	11	2,969	-	עצמאיים

(*) לתקופה 15 בנובמבר 2016 (מועד תחילת פעילות הקופה) ועד ליום 31 בדצמבר 2017.

ד. ניתוח זכויות העמיתים בקרן

ליום 31 בדצמבר		מספר חשבונות* באלפי ש"ח	חשבונות פעילים
2017	סך נכסים, נטו		
78,339	1,994		חשבונות לא פעילים (*)
78,419	964		סה"כ
156,758	2,958		
173	43		(*) מתוכם חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח

3. מידע אודות דמי ניהול**שיעור דמי הניהול****הראל גמל להשקעה כללי****דמי ניהול מנכסים**

מספר חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
0%	0%
3	3
49	46
573	247
726	260

0%-0.25%
0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך הנכסים, נטו באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
0%	0%
3	3
3,561	7,099
26,754	20,421
24,031	17,998

דמי ניהול מנכסים

0%-0.25%
0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו 34 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 10 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות

מספר חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
0%	0%
4	2
41	57
54	50

דמי ניהול מנכסים

0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך הנכסים, נטו באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
0%	0%
294	934
1,862	4,718
2,232	3,499

דמי ניהול מנכסים

0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו 4 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 10 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות

מספר חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017		דמי ניהול מנכסים	
עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות	0%	דמי ניהול מנכסים
עמיתים לא פעילים	0%		
1	1		0%-0.25%
7	9		0.25%-0.5%
119	88		0.5%-0.75%
100	135		0.75%-1.05%

סך הנכסים, נטו באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017		דמי ניהול מנכסים	
עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות	0%	דמי ניהול מנכסים
עמיתים לא פעילים	0%		
76	73		0%-0.25%
535	653		0.25%-0.5%
9,972	4,558		0.5%-0.75%
6,558	4,663		0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו 9 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 10 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

הראל גמל להשקעה מניות

מספר חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017		דמי ניהול מנכסים	
עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות	0%	דמי ניהול מנכסים
עמיתים לא פעילים	0%		
9	18		0.25%-0.5%
61	201		0.5%-0.75%
47	186		0.75%-1.05%

סך הנכסים, נטו באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017		דמי ניהול מנכסים	
עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות	0%	דמי ניהול מנכסים
עמיתים לא פעילים	0%		
855	801		0.25%-0.5%
2,892	5,409		0.5%-0.75%
1,924	3,681		0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו 7 אלפי ש"ח. לפירוט הרכב ההוצאות, ראה ביאור 10 בדבר הוצאות ישירות בדוח הכספי.

הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

מספר חשבונות העמיתים ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
עמיתים לא פעילים	0%
1	-
3	10
3	5

דמי ניהול מנכסים

0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך הנכסים, נטו באלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר 2017

עמיתים פעילים	דמי ניהול מהפקדות
עמיתים לא פעילים	0%
145	-
276	42
223	16

דמי ניהול מנכסים

0.25%-0.5%
0.5%-0.75%
0.75%-1.05%

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול, נוסף לדמי הניהול, הינו פחות מ-1 אלפי ש"ח.

4. ניתוח מדיניות השקעה

א. מדיניות ההשקעה

מידע בדבר מדיניות ההשקעה של מסלולי ההשקעה לשנת הדוח, פורט באתר האינטרנט של החברה המנהלת בכתובת:

<https://www.harel-group.co.il/about/harel-group/gemel-and-study-funds/Pages/investment-policy.aspx?isfromsearch=1#2016>

ב. ניתוח והסבר שינויים מהותיים בסעיפי ההשקעות לעומת שנה קודמת

להלן תמצית השינויים בשוק ההון וההתייחסות חטיבת ההשקעות של החברה אליהם:

נושא	תיאור פעולות החברה
השינוי במדד המחירים לצרכן, התפתחויות האינפלציה והגורמים להשפעה על עליית המדד	לאחר 3 שנים של אינפלציה שנתית שלילית, בסוף 2017 נרשמה אינפלציה חיובית מתונה של 0.3% (מדד ידוע נובמבר 2017), אך עדיין נמוכה מתחום יעד בנק ישראל. סעיף הדיור היה גם השנה התורם העיקרי לעלייה במחירים לצד עלייה במחירי הנפט. מנגד, הגורמים שהעיקריים שתמכו בירידה במחירים, היו המשך הייסוף בשקל (שהוזיל את מחירי היבוא, הרכבים ההלבשה וההנעלה והנסיעות לחו"ל), המשך התחרותיות הגבוהה (בעיקר בענפי התקשורת, המזון וטיסות-החסד) והמשך התערבות ממשלתית (כגון הוזלת מחירי המים). בסיכום שנת 2017 הציפיות לאינפלציה ירדו בטווח של מעל ל-10 שנים, אך עלו בטווחים שמתחת ל-10 שנים. חטיבת ההשקעות ניצלה את ציפיות האינפלציה הנמוכות להקטנת מרכיב צמודי המדד.
שער החליפין של השקל	במהלך שנת 2017 השקל השלים ייסוף של 4.2% מול סל המטבעות, וזאת לאחר ייסוף של 4.8% במהלך שנת 2016. במהלך השנה התחזק השקל בשיעור ניכר של 9.8% מול הדולר, ב-6.3% מול היין היפני וב-0.9% מול הפאונד הבריטי, אך נחלש ב-2.7% מול האירו. התחזקות השקל בשנת 2017 נתמכה מהמשך העודף הגבוה בחשבון השוטף במאזן התשלומים, גידול בהשקעות הזרות הישירות, וזאת למרות עליות הריבית בארה"ב והאצה ברכישות המט"ח של בנק ישראל בהשוואה לתקופה אשתקד. לאור ההערכה כי בטווח הקצר צפויה להימשך מגמת ההתרחבות בפערי הריביות בין השקל לדולר - הוגדלה החשיפה למט"ח נטו בתיקים, עם משקל עודף לדולר ע"פ המטבעות האחרים.
התפתחות שעורי ריבית	ריבית בנק ישראל נותרה על 0.1% גם במהלך שנת 2017 ולמעשה נותרה כך מאז שהופחתה בפברואר 2015. הנימוקים להותרת הריבית ללא שינוי היו האינפלציה - שנותרה נמוכה מתחום יעד בנק ישראל, חוזקו של השקל והפעילות הריאלית החיובית. בפרט, לאור סימני ההתייצבות שניכרים בשוק הדיור. בסיכום שנת 2017, נרשמה ירידה בעקום התשואות הממשלתי השקלי והצמוד לאורך כל אורכו. במהלך השנה שמרה חטיבת ההשקעות על מח"מ כולל קצר-בינוני, כאשר לנוכח הערכה להמשך מגמת העלאות ריבית בחו"ל, בעוד הריבית בישראל צפויה להישאר ללא שינוי בשנה הקרובה, המח"מ על אג"ח זרות קצר יחסית לאג"ח השקליות והצמודות למדד.

נושא	תיאור פעולות החברה
ניתוח הגרעון בתקציב המדינה ומימונו	הגירעון התקציבי במהלך 2017 עמד על כ-2.0% תוצר (על פי האומדן הראשוני), נמוך מיעד הגירעון של 2.9%. הגירעון הנמוך יותר השנה הוא תוצאה של הכנסות גבוהות בהרבה מהצפי; רובו נובע מרווחי הון ממכירת חברות ישראליות (מובילאיי ועוד), ובשל מבצע הפחתת שיעור המס על דיבידנדים לבעלי עניין (מבצע ההנחות במס לבעלי "חברות-ארנק"). זאת למרות הגידול בהוצאות משרדי הממשלה בשנת 2017 בהשוואה לאשתקד.
שוק המניות	שווקי המניות העולמיים רשמו עליות יוצאות דופן במהלך שנת 2017, צמיחה טובה מהצפי ומתואמת במרבית מדינות העולם, בשילוב הצפי להפחתת מיסים בארה"ב, מדיניות מוניטרית שנותרה ברובה מרחיבה לצד אינפלציה מתונה - תרמו לכך. בשווקים המתעוררים העלייה הייתה מרשימה עוד יותר, בתמיכת היחלשות הדולר בעולם והעלייה במחירי הסחורות. בסיכום שנת 2017 מדד MSCI העולמי (ברוטו במונחים דולריים) עלה בשיעור מרשים של כ-23% והמדד המקביל של השווקים המתעוררים עלה בשיעור חד של 38%. בישראל, מדד ת"א-125 (שהחליף את מדד ת"א-100 ב-9 בפברואר 2017) עלה ב-6.4%, עם עלייה מתונה בלבד של 2.7% במדד ת"א-35 (בשל חולשה בענף הפארמה) ועלייה מרשימה של 21.2% במדד ת"א-90 (בתמיכת עליות בענפי הבנקים, הנדל"ן והביטוח). במהלך השנה גדלה החשיפה למניות, בעיקר בחו"ל, לאור ההערכה לעדיפות יחסית להשקעה במניות ע"פ אג"ח ממשלתיות וקונצרניות.
אג"ח קונצרני ומוצרי חוב	מרווחי האשראי על אגרות החוב הקונצרניות בארץ קטנו במהלך השנה (בדומה למגמה בחו"ל). לאור המשך שחיקת המרווחים - צומצמה החשיפה לאג"ח קונצרני סחיר בארץ ובחו"ל, אך הוגדלה החשיפה לאשראי לא סחיר איכותי, אשר ברובו מגובה בבטחונות ו/או התניות פיננסיות, אשר מקטינים את סיכון ההשקעה באפיק.
מוצרי מדדים	החברה המשיכה לנצל את הגידול בהיקפי הכספים שעוקבים באופן טכני אחרי המדדים בעיקר לצורך שיפור הרכבי תיק ההשקעות, כאשר ניירות ערך שעלו באופן מוגזם בכניסתם למדדים נמכרו על ידינו וניירות שירדו באופן מוגזם עקב יציאתם מהמדדים נרכשו.
נכסים נגזרים לרבות אופציות על מדד מעו"ף, שקל/דולר, חוזים עתידיים	החברה שמרה על מדיניותה בתחום הנגזרים, לפיה הם משמשים בעיקר אמצעי להתאמה מהירה של הרכבי האפיקים בתיק להחלטות ועדות ההשקעה, לניהול יעיל של החשיפות בחו"ל ללא חשיפת המטבע, ללא פעילות באסטרטגיות או לקיחת פוזיציות על כיווני השוק או סטיות התקן.
השקעות בנכסים אלטרנטיביים, לרבות נדל"ן, תשתיות והשקעות פרטיות	במהלך השנה, לנוכח התשוואות הנמוכות בשוקי האג"ח הממשלתי והקונצרני, המשיכה חטיבת ההשקעות במאמצים להשקעה באשראי, תשתיות, השקעות פרטיות ונדל"ן, תוך שמירה על רמת סיכון לא גבוהה ופיזור גבוה.

5. ניהול סיכונים

החוזר המאוחד, פרק 10 - ניהול סיכונים, אשר פורסם ב-15 בינואר 2014 החליף את חוזר גמל מספר 3-2009 בנושא "מערך ניהול ובקרת סיכונים בחברות מנהלות של קופות גמל" אשר פורסם באוגוסט 2009. החוזר נועד להסדיר תשתית להבנה, זיהוי ומדידה של סיכוני שוק, אשראי ונזילות הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים בקופות גמל, למעקב שוטף אחריהם, לקבלת החלטות ולקביעת מדיניות המבוססות עליהם ולהבטחת מסגרת דיווחים מתאימה. החוזר מחייב מינוי מנהל סיכונים אובייקטיבי ובלתי תלוי במערך ההשקעות והאשראי של החברות המנהלות אשר יספק לדירקטוריון החברה המנהלת, הנהלתה, ועדת ההשקעה וועדת האשראי שלה תמונת מצב אובייקטיבית ומקיפה יותר אודות הסיכונים הגלומים בנכסי ההשקעה המוחזקים כנגד חסכוניות העמיתים.

ניהול תיק ההשקעות של הקופה נעשה תוך חתירה לאיזון בין המטרה של השגת תשואה מקסימאלית על הנכסים לבין הסיכון הכרוך בהשקעות ורמת הנזילות הנדרשת כדי לממן פעילות זו ופעילות משיכות והעברות של כספים על ידי העמיתים.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. ועדת ההשקעות דנה בשיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. דיווחי ניהול סיכונים המוצגים לוועדת השקעות מציגים אומדים להפסד פוטנציאלי הצפוי לתיק נכסים בשל התממשות סיכוני השוק. בכל התכנסות של ועדת השקעות ובהתבסס על מערכת BI, מציגה חטיבת השקעות חתכי חשיפה שונים של תיק ההשקעות, בכלל זה חשיפה לענפים, גיאוגרפי, מטבעות.

הועדה בוחנת ומתאימה את מדיניות ההשקעות וביצועה בשוטף לנוכח ההתפתחויות בנכסיה, במאפייני עמיתה ובשוקים.

להלן פירוט הסיכונים המרכזיים להם חשופה הקופה ואופן הטיפול בהם:

א. מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת

לעניין פירוט מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות בחברה המנהלת של קופת הגמל ראה ביאור 24 בדוחות הכספיים של החברה המנהלת.

ב. סיכוני נזילות

סיכון נזילות ניתן לפיצול על פני שני רבדים: סיכון נזילות ברמת קופת גמל, וסיכון נזילות ברמה מקרו כלכלית.

הסיכון ברובד הראשון נובע מאי ודאות לגבי שינויים אפשריים בהיקף משיכת כספים מהקופה, העשויים להביא למצב בו הקופה תידרש לממש במהירות נכסים בהיקף ניכר על מנת לשלם לעמיתים המושכים או המניידים לקופות אחרות. סיכון זה קשור בהיקף חסכון העמיתים הזכאים למשיכה אל מול אורך החיים הממוצע של נכסי הקופה ונזילותם וכן מגורמים חיצוניים של הגברת תחרות ומעבר בין קופות גמל.

הסיכון ברובד השני נובע מהאפשרות של שינוי טעמי העמיתים בכלל קופות הגמל. מצב זה יכול לגרום למימוש סכומי כספים גדולים בפרק זמן קצר. דרישה כזו עלולה לסכן את יציבות שוק ההון והכספים בארץ. לצורך ניהול סיכון הנזילות קופות הגמל מחזיקות בנכסים נזילים, כגון מזומנים, שווי מזומנים ופיקדונות לתקופה של עד חודש ימים וכן בנכסים בעלי סחירות גבוהה שניתנים למימוש בקלות יחסית.

ניהול הקופות בשיטת סלי השקעה, מקטין חשיפה לסיכון נזילות בכלל ובקופות הקטנות בפרט.

ניתוח נזילות הקופה

ליום 31 בדצמבר 2017					
נכסים נטו (באלפי ש"ח)					
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר	הראל גמל להשקעה מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה כללי	נזילות (בשנים)
702	15,572	25,438	13,532	88,963	נכסים נזילים וסחירים
-	-	216	-	1,256	מח"מ של עד שנה
-	-	1,390	1	9,467	מח"מ מעל שנה
-	(10)	44	6	181	אחרים
702	15,562	27,088	13,539	99,867	סה"כ

ועדת ההשקעות אישרה מודל למעקב אחר סיכון הנזילות בפעילות הקופה. מדדי הנזילות מביאים בחשבון מצבי קיצון של משיכות בקופות כולל העברות בין קופות ואת נזילות הנכסים בתיקים במצבי משבר שונים. ועדת ההשקעות בוחנת על בסיס תקופתי את העמידה ברמת הנזילות ביחס למדדי הנזילות שנקבעו ובוחנת באופן שוטף את צרכי הנזילות והתאמתם לנכסי הקופה על מנת להיערך מראש לשינויים ברמת הנזילות הנדרשת.

הקופה אינה נתקלת בקשיי נזילות ובקשיים למימון תשלומים לעמיתים מושכים או המניידים החוצה, והיא שומרת על רמת נזילות מספקת. לאור היקף נכסיה של הקופה, הפיזור הרחב של עמיתיה והעובדה כי מרבית נכסיה הינם סחירים ובני מימוש מהיר ולמרות שעמיתי הקופה רשאים למשוך את כספם בכל עת, הקופה אינה צופה בעיות נזילות בשנים הקרובות. נכון לסוף שנת 2017, כ- 92% מנכסי הקופה הושקעו בנכסים נזילים או סחירים (כ- 89% במסלול כללי, כ- 100% אג"ח עד 10% מניות, כ- 94% אג"ח עד 20% מניות, כ- 100% במסלול מניות וכ- 100% במסלול שקלי טווח קצר).

מבחינת הרכב נכסי הקופה והערכות ההנהלה, הנהלת החברה המנהלת סבורה כי סך הכספים הסחירים והנזילים וצפי ההפקדות מהווים כרית בטחון מספקת לצמצום התממשות סיכון הנזילות כאמור לעיל.

ג. סיכוני שוק

סיכוני שוק בניהול פעילות קופת הגמל נובעים מאפשרות לשחיקת שווי נכסי קופת הגמל כתוצאה משינויים במחירי ניירות ערך, מחירי נדל"ן, שערי ריבית, שערי חליפין ואינפלציה ומפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.

סיכוני שוק הקשורים בירידה הפוטנציאלית בערכם הכלכלי של נכסי הקופה הינם כדלקמן:

1. סיכוני הצמדה: בשיקולי השקעה נלקחות בחשבון תחזיות אינפלציה ואלטרנטיבות השקעה, גם בהיבט של בסיס הצמדה. הקופה מבצעת את השקעותיה ברכיבים צמודים ולא צמודים בהתאם לסביבת האינפלציה והתחזיות העתידיות שלפניה.
2. סיכון שער חליפין: לקופה חשיפה לנכסים צמודי מט"ח בעיקר כתוצאה מהשקעות בנכסים זרים ולכן בשיקולי ההשקעה נלקחות בחשבון תחזיות לשינויים בשערי חליפין, בעיקר ביחס לדולר.
3. סיכוני ריבית: לשינויים בשערי הריבית השפעה על אגרות החוב המוחזקות על ידי הקופה ועל פקדונות והלוואות ובאמצעותן על שווי נכסי הקופה. בעת קבלת החלטות השקעה וקביעת משך החיים הממוצע של הנכסים נלקחים בחשבון הנחות ותחזיות לגבי שינויי ריבית והשפעתם על תיק ההשקעות של הקופה. הקופה מטפלת בסיכוני ריבית על ידי שינוי באורך החיים הממוצע הכולל של מכשירים נושאי ריבית בכל אפיק, פיזור וחשיפה לסוגי ריביות שונות.
4. סיכון מניות: ההפסד שעלול להגרם לקופה כתוצאה מירידה במחירי המניות הנסחרות בארץ ובחו"ל.
5. סיכון מרווח אשראי: הפסד הנובע מפתיחת מרווחי האשראי מול ריבית חסרת סיכון.
6. סיכון נדל"ן: ההפסד שעלול להיגרם מירידת ערכן של ההשקעות בנדל"ן.

החברה המנהלת מתמודדת עם מכלול הגורמים המרכיבים את סעיף סיכוני השוק באמצעות קביעת תמהיל השקעות מפורז המכיל, בין היתר, מניות, אגרות חוב צמודות ולא צמודות, הלוואות, נדל"ן, חשיפה למט"ח, קרנות השקעה ותעודות סל. נכסי הקופות מפורזים גם בהשקעות בשווקים הבין לאומיים. שימוש בנגזרים נעשה למטרות הגנה ולמטרות יצירת חשיפה ונכלל בדוחות הבקרה.

דירקטוריון החברה קבע מדיניות השקעות אשר מגבילה את רמות החשיפה אליהן ניתן להגיע בכל אחד מאפיקי ההשקעה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות את ועדת ההשקעות ומגבילות את רמת הסיכון של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה. מגבלות הדירקטוריון מחייבות ביצוע פיזור בין אפיקי ההשקעה השונים ומונעות חשיפה גבוהה לאפיק השקעה אחד.

ועדת ההשקעות דנה בישיבותיה בתמהיל ההשקעות של קופות הגמל המנוהלות על ידי החברה ומקבלת החלטות לגבי הקצאת הנכסים בין האפיקים השונים בהתאם להערכות סיכונים המבוססות על נתונים מאקרו כלכליים ותחזיות לגבי שוקי ההון וגורמי הסיכון. מדדי סיכונים המוצגים לוועדת השקעות כוללים VAR היסטורי ותרחישי קיצון עבור כל הקרנות. מדד ה-VAR אומד את ההפסד הפוטנציאלי הצפוי לתיק הנכסים בשל התממשות סיכוני שוק לאופק של חודש בהסתברויות שונות קבועות מראש. תרחישי הקיצון ומדד VAR לכל הקופות מחושבים אחת לרבעון. ועדת השקעות מקבלת מדי ועדה דיווח בדבר חשיפה ענפית, חשיפה גיאוגרפית וחשיפה מטבעית.

(1) סיכון מדד וסיכון מטבע

גמל להשקעה כללי

ליום 31 בדצמבר 2017			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או	סך הכל
אלפי ש"ח	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	אלפי ש"ח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
49,338	28,034	22,495	99,867
6,939	-	(6,939)	-
56,277	28,034	15,556	99,867

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות

ליום 31 בדצמבר 2017			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או	סך הכל
אלפי ש"ח	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	אלפי ש"ח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
6,712	4,654	2,173	13,539
1,324	-	(1,324)	-
8,036	4,654	849	13,539

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות

ליום 31 בדצמבר 2017			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או	סך הכל
אלפי ש"ח	המחירים לצרכן	בהצמדה אליו	אלפי ש"ח
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
13,560	8,321	5,207	27,088
2,685	-	(2,685)	-
16,245	8,321	2,522	27,088

סך נכסי קופת הגמל, נטו
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים
במונחי דלתא
סך הכל

גמל להשקעה מניית

ליום 31 בדצמבר 2017			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
10,233	287	5,042	15,562

סך נכסי קופת הגמל, נטו

גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

ליום 31 בדצמבר 2017			
לא צמוד	בהצמדה למדד	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	סך הכל
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
702	-	-	702

סך נכסי קופת הגמל, נטו

(2) סיכון ריבית

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על התשואה של קופת הגמל:

ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א) (ב)	
-1%	+1%
אחוזים	
2.49	(2.29)
3.34	(3.07)
2.90	(2.67)
0.18	(0.17)
0.73	(0.70)

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי
 הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות
 הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות
 הראל גמל להשקעה מניות
 הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל אך ורק סעיפים אשר ערכם מושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית. בהתאם לכך, לא מובאות בחשבון השפעות עקיפות כגון השפעה של קרנות נאמנות שמשקיעות בנכסי חוב.

(3) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים

להלן פירוט החשיפה לענפי משק בגין השקעה במניות:

גמל להשקעה כללי

%	סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2017		מסה"כ
		נשחרות במדד ת"א 125	נשחרות במדד מניות היתר	
		בחול'ל	אלפי ש"ח	
20.22	2,297	344	17	1,936
3.07	349	-	-	349
3.15	358	93	11	254
8.17	929	449	22	458
18.66	2,121	105	130	1,886
17.53	1,993	117	172	1,704
16.63	1,890	488	144	1,258
8.07	917	-	137	780
4.50	512	108	34	370
100.00	11,366	1,704	667	8,995

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז

סך הכלגמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות

%	סך הכל	ליום 31 בדצמבר 2017		מסה"כ
		נשחרות במדד ת"א 125	נשחרות במדד מניות היתר	
		בחול'ל	אלפי ש"ח	
20.51	88	12	1	75
3.03	13	-	-	13
3.26	14	4	-	10
8.16	35	17	1	17
18.65	80	4	5	71
17.48	75	4	6	65
16.55	71	18	5	48
7.93	34	-	5	29
4.43	19	4	1	14
100.00	429	63	24	342

ענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017				
מסה"כ %	סך הכל	נסחרות במדד		נסחרות במדד ת"א 125
		בחו"ל	מניות היתר אלפי ש"ח	
20.27	357	53	3	301
3.07	54	-	-	54
3.18	56	14	2	40
8.13	143	70	3	70
18.64	328	16	20	292
17.50	308	18	26	264
16.59	292	76	22	194
8.07	142	-	21	121
4.55	80	17	5	58
100.00	1,760	264	102	1,394

גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניותענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2017				
מסה"כ %	סך הכל	נסחרות במדד		נסחרות במדד ת"א 125
		בחו"ל	מניות היתר אלפי ש"ח	
19.86	1,119	139	9	971
3.10	175	-	-	175
3.18	179	46	5	128
8.07	455	216	11	228
18.84	1,062	52	65	945
17.69	997	58	86	853
16.76	945	243	72	630
8.14	459	-	68	391
4.36	246	44	17	185
100.00	5,637	798	333	4,506

גמל להשקעה מניותענף משק

בנקים
ביטוח
ביומד
טכנולוגיה
מסחר ושרותים
נדל"ן ובינוי
תעשייה
השקעה ואחזקות
נפט וגז

סך הכל

ד. סיכוני אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון לאי עמידת צד שלישי בהחייבויותיו. סיכוני אשראי יכולים לנבוע, בין היתר, מאי עמידה במועדי החזר, היעדר יכולת פירעון, מימוש ביטחונות בערך פחות מהמוערך או מירידת ערך כתוצאה משינוי בדירוג אשראי.

פעילות האשראי נעשית בכפוף לתקנות ההשקעה ולחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי ובהתאם למדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון ולהחלטות פרטניות של ועדות ההשקעה השונות. תקנות ההשקעה קובעות מגבלות חשיפה ללווה בודד ולקבוצת לוויים וכן מגבלות על מתן אשראי בהתאם לסוגי בטחונות וכיוצ"ב. חוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מתווים תשתית לתמיכה ניהולית, מקצועית ותפעולית ומטרתם להבטיח קיומם של מנגנוני בקרה ופיקוח לניהול סיכוני אשראי להם חשופה הקופה. בהתאם לחוזרי המפקח בנושא ניהול סיכוני אשראי מינו הגופים המוסדיים בקבוצה מנהל מערך אשראי לא סחיר, ונקבעו נהלים העוסקים בניהול סיכוני אשראי. חוזר ועדת חודק קובע הוראות לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, ובין היתר, באמצעות הרחבת תהליך האנליזה המתקיים בחטיבת ההשקעות טרם רכישת אגרת חוב וקביעת מדיניות ביחס לרכישת אגרות חוב, הכוללת, בין היתר, הכללת תניות חוזיות שונות ואמות מידה פיננסיות. בעקבות חוזר המפקח בנושא טיפול בחובות בעייתיים ופעולות לגביית חוב, הוקם פרום חוב ומונה מנהל לפרוים אשר תפקידו להעריך מצב חובות בעייתיים ולהבטיח כי מתקיימים תהליכי מעקב ובקרה שוטפים.

מדיניות החשיפה לאשראי, אשר אושרה על-ידי הדירקטוריון, מתייחסת למגבלות לחשיפה כוללת לקבוצת לוויים ולחמשת הבנקים הגדולים, מגבלות חשיפה לנכסי חוב על פי דירוג והאצלת סמכויות שונות לחטיבת ההשקעות, ועדת אשראי, ועדות השקעה והדירקטוריונים האמורים.

טרם מתן אשראי לא סחיר מתבצע תהליך, באמצעות מודל דירוג פנימי, להערכת איתנות הגופים אליהם נחשפת הקופה ויכולת הפירעון שלהם. כמו כן הקופה עוקבת באופן שוטף אחר יכולת הפירעון ואיכות הבטוחות. בנוסף, מתבצעת הערכת סיכוני אשראי לא סחיר בקופה הן באמצעות מעקב אחר הדירוג הממוצע, והן באמצעות מודל המאפשר לכמת את גובה סיכון האשראי בתוחלת ומקרה קיצון.

ברמת התיק הכולל מתבצע באגף ניהול סיכונים כימות של סיכוני האשראי הגלומים בנכסי ההשקעה, באמצעות בחינת הדירוג הממוצע של החוב הלא ממשלתי בתיקים האמורים והערכת ההפסד הצפוי (Expected Loss) וההפסד הלא-צפוי (Un expected Loss) בגין סיכוני האשראי הלא סחיר. ברמת עסקה פרטנית – מתקבלת חוות דעת בלתי תלויה של אגף ניהול סיכונים לעסקאות משמעותיות ולעסקאות גדולות או מורכבות, בהתאם לפרמטרים שהוגדרו.

(1) חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם

ליום 31 בדצמבר 2017														
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר			הראל גמל להשקעה מניות			הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות			הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות			הראל גמל להשקעה כללי		
שאינם סחירים			שאינם סחירים			שאינם סחירים			שאינם סחירים			שאינם סחירים		
סה"כ	סחירים	סה"כ	סה"כ	סחירים	סה"כ	סה"כ	סחירים	סה"כ	סה"כ	סחירים	סה"כ	סה"כ	סחירים	סה"כ
אלפי ש"ח														
641	-	641	4,535	-	4,535	18,045	1,536	16,509	9,955	1	9,954	56,095	9,749	46,346
-	-	-	-	-	-	2,191	70	2,121	1,047	-	1,047	7,418	974	6,444
<u>641</u>	<u>-</u>	<u>641</u>	<u>4,535</u>	<u>-</u>	<u>4,535</u>	<u>20,236</u>	<u>1,606</u>	<u>18,630</u>	<u>11,002</u>	<u>1</u>	<u>11,001</u>	<u>63,513</u>	<u>10,723</u>	<u>52,790</u>

בארץ
בחו"ל
סך הכל
נכסי
חוב

(2) פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים

נכסי חוב בארץ

ליום 31 בדצמבר 2017				
דירוג מקומי (*)				
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה כללי
641	4,213	8,823	5,323	24,280
-	110	4,027	2,190	11,410
-	170	3,365	2,190	9,833
-	8	37	34	88
-	34	257	217	735
<u>641</u>	<u>4,535</u>	<u>16,509</u>	<u>9,954</u>	<u>46,346</u>
-	-	116	-	1,057
-	-	18	-	120
-	-	4	-	41
-	-	3	1	7
-	-	39	-	226
-	-	1,356	-	8,298
-	-	1,536	1	9,749
<u>641</u>	<u>4,535</u>	<u>18,045</u>	<u>9,955</u>	<u>56,095</u>
-	-	535	-	3,024

נכסי חוב סחירים בארץ

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

לא מדורג

סך הכל נכסי חוב סחירים בארץנכסי חוב שאינם סחירים בארץ

אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים ובמוסדות

פיננסיים בדירוג:

AA ומעלה

BBB עד A

נמוך מ-BBB

לא מדורג

הלוואות בשיעבוד מניות המקנות שליטה

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץסך הכל נכסי חוב בארץ

מזה - נכסי חוב בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בישראל הינן חברות הדירוג שאישר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הממונה). נתוני הדירוג הומרו לסמלי הדירוג של S&P בהתאם למקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל בתוכו A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו-16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

נכסי חוב בחו"ל

ליום 31 בדצמבר 2017		
דירוג בינלאומי (*)		
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה כללי
אלפי ש"ח		
43	21	130
294	145	892
1,629	805	4,952
155	76	470
<u>2,121</u>	<u>1,047</u>	<u>6,444</u>
70	-	974
<u>2,191</u>	<u>1,047</u>	<u>7,418</u>
-	-	724

נכסי חוב סחירים בחו"ל

אגרות חוב ממשלתיות

אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:

A ומעלה

BBB

נמוך מ-BBB

סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"לנכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל

נכסי חוב אחרים

סך הכל נכסי חוב בחו"ל

מזה - נכסים מדורגים בדירוג פנימי (**)

(*) המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על-ידי הממונה *S&P, Mood's* ו- *Fitch*. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

(**) בהתאם לחוזרי הממונה 15-9-2007 ו- 16-9-2007 קיימת בחברה תשתית ארגונית וניהולית לניהול האשראי, במסגרת זו מבצעת החברה מעקב ובחינה על כל נכסי החוב בהם השקיעה. לנכסי חוב להם לא קיים דירוג חיצוני שניתן על ידי חברה מדרגת, מבוצע דירוג פנימי על ידי החברה. נכסי החוב המוצגים לעיל כנכסים בדירוג פנימי הנם אלו שלהם לא קיים דירוג חיצוני כאמור. ראה בנוסף סעיף 5 להלן.

(3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שערי ההיוון אינם מתבססים על דירוג האשראי של הנכס אלא על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. מודל זה מביא לידי ביטוי באופן עדכני יותר שינויים בפרמיית הסיכון של נכסי החוב, כפי שאלו משתקפים בשוק הסחיר בהתאם לשינויים באותו עשירון.

הריביות הממוצעות המשוקללות בגין כל אחת מקבוצות הדירוג המוצגות להלן הינן בהתאם לנכסים הכלולים בכל קבוצת דירוג:

ליום 31 בדצמבר 2017		נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג (*):
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה כללי	
באחוזים		
1.60	1.51	AA ומעלה
2.30	2.62	A
2.50	2.48	BBB
3.93	3.93	נמוך מ-BBB
3.86	3.73	לא מדורג

(*): המקורות לרמת דירוג מקומי הינן חברות הדירוג "מעלות" ו"מדורג". נתוני חברת מדורג הועברו לסמלי הדירוג לפי מקדמי המרה מקובלים. כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד +A.

המקורות לרמת הדירוג בחו"ל הינם חברות הדירוג אשר אושרו על ידי הממונה *S & P, Mood's* ו- *Fitch*.

לעניין דירוג פנימי ראה סעיף 5 להלן.

(4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017										
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר		הראל גמל להשקעה מניות		הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות		הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות		הראל גמל להשקעה כללי		
%	סכום	%	סכום	%	סכום	%	סכום	%	סכום	
אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	אלפי	
מסה"כ	ש"ח	מסה"כ	ש"ח	מסה"כ	ש"ח	מסה"כ	ש"ח	מסה"כ	ש"ח	
-	-	1	56	13	2,642	12	1,359	12	7,753	ענף משק
-	-		13	3	689	4	459	4	2,261	בנקים
-	-	-	-		66		32		200	ביטוח
-	-	-	-	1	268	1	131	1	850	ביומד
-	-									טכנולוגיה
-	-		22	13	2,553	8	852	16	10,190	מסחר
-	-	4	161	18	3,560	17	1,828	20	12,622	ושרותים
-	-	1	30	2	459	3	302	2	1,366	נדל"ן ובינוי
-	-									תעשייה
-	-	1	39	4	899	5	569	5	3,130	השקעה
-	-		1	1	234	1	126	1	731	ואחזקות
										נפט וגז
100	641	93	4,213	44	8,866	49	5,344	38	24,410	אג"ח
100.00	641	100.00	4,535	100.00	20,236	100.00	11,002	100.00	63,513	ממשלתי
										סך הכל

(5) ביום 7 ביולי 2013, בהמשך לאישור מיום 15 במאי 2011, אישר הממונה על שוק ההון (להלן - הממונה) להראל חברה לביטוח בע"מ (להלן - הראל ביטוח) שימוש במודל פנימי לדירוג אשראי, שפותח על ידי הראל ביטוח. מודל זה ישמש את הראל ביטוח ואת יתר הגופים המוסדיים בקבוצת הראל. בהתאם לתנאי האישור, הדירוג על פי המודל הפנימי ייחשב כדירוג המקביל של חברה מדרגת, בכפוף לתנאים הבאים:

- השימוש במודל יעשה במסגרת המבנה, המתודולוגיה והנהלים שהוצגו בתהליך בחינת המודל.
- המודל יהא תקף להערכת אשראי למעט: בנקים וחברות ביטוח, אשראי מגובה נכס בסיס (ישיר או מכשירים מורכבים), נדל"ן יזמי ומימון פרויקטים.
- כל שינוי מהותי במבנה המודל יהא טעון אישור מראש של הממונה.

ה. סיכונים גיאוגרפיים

סיכון גאוגרפי הינו סיכון להפסד הנובע מחשיפה של תיק ההשקעות בצורה ישירה או עקיפה, דרך השקעה בחברות שיש להן פעילות עסקית במדינה, לאירוע שלילי באותה מדינה או אזור גיאוגרפי. אירוע כזה עשוי להתעורר למשל על רקע עימות בטחוני באזור, משבר כלכלי במדינה עצמה או אצל שותפת סחר מהותית. סיכון גיאוגרפי עשוי לבוא לידי ביטוי בעלייה באירועי חדלות פירעון של ממשלות ועסקים ו/או ירידה בשווי נכסים הוניים (נדל"ן, מניות וכד').

להלן החשיפה הגיאוגרפית עבור הנכסים השונים בהתאם למקום הסיכון הסופי, או בהתאם למקום בו הונפק או נסחר הנכס, במקרים בהם לא ניתן היה לזהות את מקום החשיפה הסופית:

גמל להשקעה כללי

ליום 31 בדצמבר 2017

סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות	
אלפי ש"ח									
1,703	675	1,028	115	95	295	25	498	-	בריטניה
1,089	-	1,089	-	71	672	112	234	-	סין
1,823	121	1,702	504	50	173	16	959	-	צרפת
1,527	112	1,415	475	29	155	165	591	-	גרמניה
1,751	1,202	549	200	27	293	29	-	-	יפן
1,608	-	1,608	-	1,608	-	-	-	-	לוקסמבורג
17,499	6,381	11,118	1,722	1,602	1,713	2,609	3,472	-	ארצות הברית
1,922	1,623	299	(875)	112	470	578	14	-	אירופה
76,060	1,243	74,817	21,148	32	566	6,826	21,917	24,328	ישראל
2,099	-	2,099	-	715	1,084	287	13	-	שווקים מתעוררים
4,695	552	4,143	509	350	721	719	1,762	82	אחר
111,776	11,909	99,867	23,798	4,691	6,142	11,366	29,460	24,410	סך הכל

גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות

ליום 31 בדצמבר 2017								
סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	תעודות של	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות
187	4	183	18	2	6	1	156	-
261	-	261	-	261	-	-	-	-
1,273	227	1,046	143	138	61	98	606	-
151	58	93	47	4	17	22	3	-
11,699	684	11,015	1,047	7	46	260	4,324	5,331
153	-	153	-	102	38	11	2	-
880	92	788	40	54	77	37	567	13
<u>14,604</u>	<u>1,065</u>	<u>13,539</u>	<u>1,295</u>	<u>568</u>	<u>245</u>	<u>429</u>	<u>5,658</u>	<u>5,344</u>

צרפת
 לוקסמבורג
 ארצות הברית
 אירופה
 ישראל
 שווקים מתעוררים
 אחר
סך הכל

גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות

ליום 31 בדצמבר 2017								
סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	תעודות סל	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות
355	105	250	19	15	46	4	166	-
450	19	431	78	8	27	2	316	-
343	17	326	74	5	24	26	197	-
529	-	529	-	529	-	-	-	-
3,363	987	2,376	225	359	265	404	1,123	-
359	251	108	(76)	17	73	89	5	-
22,440	1,172	21,268	3,851	9	117	1,057	7,395	8,839
432	-	432	-	215	168	44	5	-
1,638	270	1,368	148	116	260	134	683	27
<u>29,909</u>	<u>2,821</u>	<u>27,088</u>	<u>4,319</u>	<u>1,273</u>	<u>980</u>	<u>1,760</u>	<u>9,890</u>	<u>8,866</u>

בריטניה
צרפת
גרמניה
לוקסמבורג
ארצות הברית
אירופה
ישראל
שווקים מתעוררים
אחר

סך הכל

גמל להשקעה מניות

ליום 31 בדצמבר 2017								
סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	קרנות נאמנות אלפי ש"ח	תעודות של	מניות	אגרות חוב קונצרניות	אגרות חוב ממשלתיות
494	275	219	44	39	120	13	3	-
226	150	76	15	5	-	55	1	-
366	-	366	-	29	273	56	8	-
352	49	303	205	20	70	8	-	-
397	45	352	193	12	63	83	1	-
714	488	226	81	11	119	15	-	-
173	-	173	-	10	157	6	-	-
5,321	2,590	2,731	389	391	695	1,252	4	-
756	659	97	(429)	46	191	289	-	-
8,667	(1,151)	9,818	1,694	-	205	3,417	289	4,213
629	-	629	-	46	440	143	-	-
645	73	572	101	19	136	300	16	-
18,740	3,178	15,562	2,293	628	2,469	5,637	322	4,213

בריטניה
קנדה
סין
צרפת
גרמניה
יפן
קוריאה
ארצות הברית
אירופה
ישראל
שווקים מתעוררים
אחר

סך הכל

גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

ליום 31 בדצמבר 2017				
סך הכל	נגזרים במונחי דלתא	סה"כ חשיפה מאזנית	השקעות אחרות	אגרות חוב ממשלתיות
		אלפי ש"ח		
702	-	702	61	641

ישראל

1. גורמי סיכון נוספים המשפיעים על פעילות הקופה

הפעלת קופת גמל דורשת עמידה בכללי פעילות ודווח שנקבעו בחוקים ובתקנות. חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה 2005 מעניק סמכויות שונות ואמצעי אכיפה מגוונים לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון לרבות סעיפי עונשין במקרה של אי עמידה בכללים והנחיות.

הקופה פועלת בתחום שוק ההון והחסכון ארוך הטווח, בהם מתבצעת פעילות השקעה לצד פעילות מול העמיתים החוסכים בקליטת הפקדות, תשלומים וזיכויים ברווחים. פעילות זו חושפת את הקופה לסיכונים תפעוליים ולסיכונים הנובעים משינויי פסיקה וחקיקה כלליים ובתחום הפעילות הספציפי של הקופה.

אי לכך פועלת הקופה בהתאם לנהלים מסודרים שגיבשה להסדרת התהליכים השונים בקופה, לרבות ביצוע בקורות ומעקב שוטף אחר הפעילות. כמו כן מלווה את פעילות הקופה יועץ משפטי ומנהלת סיכונים.

בהתאם לתקנות קופות גמל, החברה המנהלת של הקופה כלולה במסגרת ביטוח אחריות מקצועית בקשר עם פעילות ההשקעה שלה, לכיסוי חבותה בשל מעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה וכן ביטוח לכיסוי הונאות ומעילה באמון של עובדיה כלפי העמיתים בסכום כולל שלא יפחת מהסכומים המפורטים בתקנה 4 לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995, ובתנאים הקבועים בתקנה האמורה לרבות השתתפות עצמית.

למידע נוסף, ראה דיון בגורמי סיכון בסעיף 3.12 בדוח תיאור עסקי התאגיד של החברה המנהלת וביאור 14 לדוח הכספי של הקופה.

2. גורמי סיכון על פי טיבם

בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון על פי טיבם - סיכונים מקרו, סיכונים ענפיים, סיכונים גיאוגרפיים ככל שישנם וסיכונים מיוחדים לקופה, אשר דורגו, בהתאם להערכות סובייקטיביות איכותיות של הנהלת החברה המנהלת של הקופה בהתחשב בהיקף ובמאפייני פעילותה נכון לתאריך הדוח, בקטגוריות על פי השפעתם, ככל שניתן לגבי כל גורם סיכון, על קופת הגמל - השפעה גדולה, בינונית וקטנה.

השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	גורמי סיכון	
		√	סיכונים שוק	סיכונים מקרו
		√	האטה כלכלית בישראל	
		√	סיכונים אשראי	
	√		סיכון מחירי נכסים אחרים	
		√	שינויים רגולטוריים	סיכונים ענפיים
		√	סיכון נזילות	
	√		סיכונים תפעוליים	סיכונים מיוחדים לחברה

6. נושאים אליהם הפנה רואה החשבון את תשומת ליבו בחוות דעתו

רואה החשבון לא הפנה את תשומת הלב לעניינים מיוחדים בחוות דעתו.

7. בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי**א. בקרות ונהלים לגבי הגילוי:**

הנהלת הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הגוף המוסדי וסמנכ"ל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות ונהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

ב. בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המכוסה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2017 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך: 19 במרס 2018

הצהרה (certification)

אני, דודי לייזנר מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גמל להשקעה (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קופת הגמל וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 במרס 2018

דודי לייזנר, מנכ"ל

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, רם גבל מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח השנתי של הראל גמל להשקעה (להלן: "קופת הגמל") לשנת 2017 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קופת הגמל וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופת הגמל למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קופת הגמל; וכן-
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופת הגמל, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של קופת הגמל והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקופת הגמל; וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופת הגמל.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

19 במרס 2018

רם גבל, סמנכ"ל כספים

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי- הצהרות, דוחות וגילויים.

דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון, של הראל גמל להשקעה (להלן: "קופת הגמל") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקופה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולהנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי החשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות ההנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, ההנהלה בפיקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפיקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של Committee of Sponsoring Organizations of (COSO) the Treadway Commission. בהתבסס על הערכה זו, ההנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2017, הבקרה הפנימית של קופת הגמל על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

יו"ר הדירקטוריון: מישל סיבוני

מנכ"ל: דודי לידנר

סמנכ"ל כספים: רם גבל

תאריך אישור הדוח: 19 במרס 2018

הראל גמל להשקעה

קופת גמל לחיסכון

דוחות כספיים ליום

31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

עמוד

2 דוח רואי החשבון המבקרים

3 דוח רואי החשבון המבקרים בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

דוחות כספיים

4 דוח על המצב הכספי

6 דוח הכנסות והוצאות

8 דוח על השינויים בזכויות העמיתים

10 ביאורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גמל להשקעה

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של הראל גמל להשקעה (מסלול כללי, מסלול אג"ח עד 10% מניות, מסלול אג"ח עד 20% מניות, מסלול מניות, מסלול שיקלי טווח קצר) (להלן - "הקופה") ליום 31 בדצמבר 2017 ואת דוחות ההכנסות וההוצאות ואת הדוחות על השינויים בזכויות העמיתים לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון וההנהלה של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"). אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על פי תקנים אלה, נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את מצבה הכספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2017 ואת תוצאות פעולותיה והשינויים בזכויות העמיתים שלה לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו..

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO והדוח שלנו מיום 19 במרס 2018 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה.

סומך חייקין
רואי חשבון

19 במרס 2018

דוח רואי החשבון המבקרים לעמיתים של הראל גמל להשקעה בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הראל גמל להשקעה (מסלול כללי, מסלול אג"ח עד 10% מניות, מסלול אג"ח עד 20% מניות, מסלול מניות, מסלול שיקלי טווח קצר) (להלן - "הקופה") ליום 31 בדצמבר 2017 בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון וההנהלה של הראל פנסיה וגמל בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB (Public Company Accounting Oversight Board) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבנו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשות); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם להוראות הדיווח והגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון וההנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכנה בלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה ליום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו, מיום 19 במרס 2018, כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

סומך חייקין
רואי חשבון

19 במרס 2018

ליום 31 בדצמבר 2017			
אלפי ש"ח	ביאור		
19,770			רכוש שוטף
618	3		מזומנים ושווי מזומנים
20,388			חייבים ויתרות חובה
87,597	4		השקעות פיננסיות
12,330	5		נכסי חוב סחירים
19,192	6		נכסי חוב שאינם סחירים
17,646	7		מניות
136,765			השקעות אחרות
157,153			סך כל השקעות פיננסיות
395	8		סך כל הנכסים
156,758			זכאים ויתרות זכות
157,153			זכויות העמיתים
			סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי ליידנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 19 במרס 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה כללי	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
19,770	61	2,137	2,731	1,270	13,571	רכוש שוטף
618	-	145	68	21	384	מזומנים ושווי מזומנים
<u>20,388</u>	<u>61</u>	<u>2,282</u>	<u>2,799</u>	<u>1,291</u>	<u>13,955</u>	חייבים ויתרות חובה
87,597	641	4,535	18,630	11,001	52,790	השקעות פיננסיות
12,330	-	-	1,606	1	10,723	נכסי חוב סחירים
19,192	-	5,637	1,760	429	11,366	נכסי חוב שאינם סחירים
17,646	-	3,148	2,384	848	11,266	מניות
<u>136,765</u>	<u>641</u>	<u>13,320</u>	<u>24,380</u>	<u>12,279</u>	<u>86,145</u>	השקעות אחרות
<u>157,153</u>	<u>702</u>	<u>15,602</u>	<u>27,179</u>	<u>13,570</u>	<u>100,100</u>	סך כל השקעות פיננסיות
						סך כל הנכסים
395	-	40	91	31	233	זכאים ויתרות זכות
<u>156,758</u>	<u>702</u>	<u>15,562</u>	<u>27,088</u>	<u>13,539</u>	<u>99,867</u>	זכויות העמיתים
<u>157,153</u>	<u>702</u>	<u>15,602</u>	<u>27,179</u>	<u>13,570</u>	<u>100,100</u>	סך כל ההתחייבויות וזכויות העמיתים

רם גבל
סמנכ"ל כספים

דודי לייזנר
מנכ"ל

מישל סיבוני
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 19 במרס 2018

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017	אלפי ש"ח	ביאור
(37)		
2,396		
181		
1,125		
2,291		
5,993		
5,956		
519	9	
54	10	
14	13	
587		
5,369		

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות מהשקעות

סך כל ההכנסות

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה מניית אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניית אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניית אלפי ש"ח	הראל גמל להשקעה כללי אלפי ש"ח
(37)	1	(9)	(3)	(3)	(23)
2,396	1	13	558	348	1,476
181	-	-	7	-	174
1,125	-	312	120	27	666
2,291	(1)	490	272	59	1,471
5,993	-	815	957	434	3,787
5,956	1	806	954	431	3,764
519	4	39	104	57	315
54	-	7	9	4	34
14	-	3	2	-	9
587	4	49	115	61	358
5,369	(3)	757	839	370	3,406

הכנסות (הפסדים)

ממזומנים ושווי מזומנים

מהשקעות:

מנכסי חוב סחירים

מנכסי חוב שאינם סחירים

ממניות

מהשקעות אחרות

סך כל ההכנסות מהשקעות

סך כל ההכנסות

הוצאות

דמי ניהול

הוצאות ישירות

מסים

סך כל ההוצאות

עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017 אלפי ש"ח	
-	זכויות עמיתים ליום 15 בנובמבר 2016
153,972	תקבולים מדמי גמולים
2,583	תשלומים לעמיתים
6,567	העברות צבירה לקופה העברות בין מסלולים
6,567	העברות צבירה מהקופה העברות בין מסלולים
-	העברות צבירה, נטו
5,369	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
156,758	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017						
הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	הראל גמל להשקעה מניית	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	-	-	-	-	-	זכויות עמיתים ליום 15 בנובמבר 2016
153,972	1,848	13,910	26,824	13,707	97,683	תקבולים מדמי גמולים
2,583	28	349	594	337	1,275	תשלומים לעמיתים
6,567	524	1,759	1,487	793	2,004	העברות צבירה לקופה העברות בין מסלולים
6,567	1,639	515	1,468	994	1,951	העברות צבירה מהקופה העברות בין מסלולים
-	(1,115)	1,244	19	(201)	53	העברות צבירה, נטו
5,369	(3)	757	839	370	3,406	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
156,758	702	15,562	27,088	13,539	99,867	זכויות העמיתים ליום 31 בדצמבר של השנה

הביאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ביאור 1 - כללי

א. הראל גמל להשקעה (להלן - "הקופה") הינה קופת גמל מסלולית המאושרת על פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, אשר הוקמה ביום 15 בנובמבר 2016.

הקרן הכוללת חמישה מסלולי השקעה פעילים:

- (1) הראל גמל להשקעה כללי (להלן - מסלול כללי).
- (2) הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות (להלן - מסלול אג"ח עד 10% מניות).
- (3) הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות (להלן - מסלול אג"ח עד 20% מניות).
- (4) הראל גמל להשקעה מניות (להלן - מסלול מניות).
- (5) הראל גמל להשקעה שקלי טווח קצר (להלן - מסלול שקלי טווח קצר).

ב. החברה המנהלת

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 הקופה מנוהלת על ידי הראל פנסיה וגמל בע"מ חברה בבעלות מלאה בעקיפין, של הראל השקעות בביטוח ושירותים פיננסיים בע"מ.

קיימת הפרדה מלאה בין החברה המנהלת ונכסיה לבין הקופה ונכסיה. נתוני החברה המנהלת מוצגים בדוחות כספיים נפרדים בהתאם להוראות אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר.

ג. מדיניות ההשקעה

השקעות הקופה מבוצעות על-פי מדיניות ההשקעות הכוללת שנקבעת על-ידי הדירקטוריון, וועדת ההשקעות בחברה המנהלת ובהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.

ד. הגדרות

בדוחות כספיים אלה:

- (1) הקופה - הראל קופת גמל להשקעה.
- (2) החברה המנהלת - הראל פנסיה וגמל בע"מ.
- (3) רשות שוק ההון- רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- (4) הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- (5) חוק הפיקוח - חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 והתקנות שהותקנו מכוחו.
- (6) צדדים קשורים ובעלי עניין - כהגדרתם בתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (כללי השקעה החלים על גופים מוסדיים), התשע"ב-2012.
- (7) מדד - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בהתאם לחוק הפיקוח, בהתאם להוראות הגילוי והדיווח שנקבעו על ידי הממונה ובהתאם לחוזר 2016-9-3 "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי והשנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות".

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בעקביות לכל התקופות המוצגות בדוחות כספיים אלה על ידי הקופה.

הדוחות הכספיים אושרו לפרסום על ידי הדירקטוריון החברה המנהלת ביום 19 במרס, 2018.

א. בסיס הערכת נכסים

הנכסים בדוח על המצב הכספי מוצגים כלהלן:

- (1) מזומנים ושווי מזומנים - יתרות ופקדונות בבנקים ובמוסדות כספיים שהופקדו לתקופה מקורית שאינה עולה על שלושה חודשים, ואשר לא חל עליהם כל שעבוד או מגבלה אחרת. מזומנים ושווי מזומנים כוללים ריבית שנצברה למועד הדיווח.
- (2) ניירות ערך סחירים בארץ - השער הידוע שפורסם בבורסה למועד הדיווח.
- (3) ניירות ערך סחירים בחו"ל - לפי השער הידוע הקובע שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בשנת הדיווח שנתקיים בבורסה בחו"ל או בשוק מוסדר בו הוא נסחר ולפי שערי החליפין היציגים למועד הדיווח.
- (4) השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים (אגרות חוב קונצרניות בלתי סחירות, שטרי הון בלתי סחירים, פקדונות והלוואות) חלקם משוערכים לפי שווי הוגן המחושב לפי מודל המבוסס על תזרימי מזומנים, כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי החברה המספקת ציטוט ריביות ביחס לדירוגי הסיכון השונים (להלן: "החברה המצטטת") וחלקם משוערכים על פי ציטוטי שערים על ידי החברה המצטטת. המודל של החברה המצטטת מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת המיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברת מרווח הוגן, חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים.
- (5) השקעות בלתי סחירות בקרנות הון סיכון ובקרנות השקעה - לפי שווי הוגן של ההשקעות על בסיס הדיווח שהתקבל לאחרונה לפני מועד הדיווח, בהתאם לדיווחים של הקרן או של מוסד פיננסי מוכר, שמתקבלים אחת לשנה לפחות.
- (6) חוזים עתידיים ועסקאות החלפה לא סחירים - ההשקעה מוצגת ע"פ שוויה ההוגן כהפרש בין השווי המהווה של הנכס העתידי בקיזוז ההתחייבות העתידית בגין העסקה. יתרת זכות הנובעת מעודף ההתחייבויות העתידיות על הנכסים העתידיים מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות. בטחונות בגין חוזים עתידיים לא סחירים מסווגים לסעיף חייבים/זכאים.
- (7) יחידות בקרן להשקעה משותפת בנאמנות - לפי השער הקובע שפורסם שנקבע לנייר הערך ביום המסחר האחרון בבורסה או בשוק מוסדר בו הוא נסחר.
- (8) אופציות וכתבי אופציות בלתי סחירים - לפי תחשיב כלכלי המבוסס על מודל Black&Scholes. יתרת זכות הנובעת מהתייחבויות בגין אופציות מוצגת בסעיף זכאים ויתרות זכות.
- (9) אגרות חוב להמרה ופקדונות מובנים אשר משובצים בהם נגזרים פיננסיים נוספים, ואשר התשואה בגינם תלויה בתשואת תיקי נכסים, במדדי מניות, שערי ריבית וכד' והינן בלתי סחירות מוצגות בהתאם לציטוט המתקבל מחברת מרווח הוגן, או מגורם אחר, לפי העניין.
- (10) מניה לא סחירה - בהתאם להערכת מומחה שתתקבל אחת לשנה לפחות.
- (11) דיבידנד לקבל- דיבידנד שהוכרז וטרם התקבל עד למועד הדיווח.
- (12) ריבית לקבל- ריבית והפרשי הצמדה של אגרות חוב סחירות לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח.
- (13) פדיון לקבל- קרן החוב המיועדת לפדיון לאחר יום ה-EX וטרם עבר יום התשלום עד למועד הדיווח מוצג יחד עם הנכס.
- (14) יתרות הנקובות במטבע חוץ או הצמודות לשער מטבע חוץ - לפי השער היציג למועד הדיווח. להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן ושער החליפין של הדולר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2017
%

שיעור עליית (ירידת) מדדים נבחרים:

0.30	שיעור שינוי מדד המחירים לצרכן (לפי המדד הידוע ביום המאזן)
(9.83)	שיעור שינוי שער החליפין של הדולר של ארה"ב

ביאור 2 - מדיניות חשבונאית (המשך)

ב. הכרה בהכנסות והוצאות

ההכנסות וההוצאות נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מצטבר.

ג. זכויות העמיתים

הפקדות לקופה ומשיכות מהקופה נכללות בדוחות הכספיים על בסיס מזומן, על פי מועד התקבול/התשלום בפועל.

ד. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם לכללים שנקבעו על ידי הממונה, נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות לגבי עסקאות או עניינים אשר השפעתם הסופית על הדוחות הכספיים איננה ניתנת לקביעה מדויקת בעת עריכתם. אף שאומדנים או הערכות נעשים לפי מיטב שיקול הדעת של ההנהלה, השפעתם הסופית של עסקאות או עניינים כאמור עשויה להיות שונה מהאומדנים או מההערכות שנעשו לגביהם.

ביאור 3 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר 2017						
הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
57	8	16	13	94		ריבית ודיבידנד לקבל (*)
1	-	-	-	1		מוסדות
316	12	50	127	505		בטחונות בגין פעילות בנגזרים
4	-	-	-	4		חייבים בגין משכנתאות
6	1	2	5	14		חייבים בגין השקעות (*)
384	21	68	145	618		סך הכל חייבים ויתרות חובה

(*) ליתרה בגין צדדים קשורים ראה באור 12 בדבר יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים.

ביאור 4 - נכסי חוב סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017							
הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
24,410	5,344	8,866	4,213	641	43,474		אגרות חוב ממשלתיות
28,370	5,656	9,761	321	-	44,108		אגרות חוב קונצרניות:
10	1	3	1	-	15		שאינן ניתנות להמרה
28,380	5,657	9,764	322	-	44,123		שניתנות להמרה
52,790	11,001	18,630	4,535	641	87,597		סך הכל נכסי חוב סחירים

ביאור 5 - נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 31 בדצמבר 2017					
הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות	סה"כ	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
1,080	1	126	1,207		נכסי חוב אחרים
145	-	15	160		אגרות חוב קונצרניות:
9,498	-	1,465	10,963		שאינן ניתנות להמרה
					פקדונות בבנקים
					הלוואות לאחרים
10,723	1	1,606	12,330		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ביאור 6 - מניות

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח עד 10%	אלפי ש"ח עד 20%	אלפי ש"ח
11,366	429	1,760	5,637	19,192

מניות סחירות

ביאור 7 - השקעות אחרות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח עד 10%	אלפי ש"ח עד 20%	אלפי ש"ח
6,142	245	980	2,469	9,836
4,691	568	1,273	628	7,160
99	7	46	47	199
44	8	16	-	68
3	-	-	1	4
2	-	-	1	3
10,981	828	2,315	3,146	17,270
123	20	40	2	185
162	-	29	-	191
285	20	69	2	376
11,266	848	2,384	3,148	17,646

השקעות אחרות סחירות

תעודות סל
קרנות נאמנות
מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים
אופציות
אחרות

השקעות אחרות שאינן סחירות

מכשירים נגזרים
מוצרים מובנים

סך הכל השקעות אחרות

ב. להלן סכום החשיפה, נטו לנכס הבסיס, המוצג במונחי דלתא של העסקאות הפיננסיות שנעשו לתאריך הדוח הכספי:

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה	הראל גמל להשקעה
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח עד 10%	אלפי ש"ח עד 20%	אלפי ש"ח
11,311	404	1,776	4,596	18,087
(1)	-	-	-	(1)
(6,313)	(667)	(1,613)	(1,394)	(9,987)
(20)	(5)	(8)	-	(33)

מניות
מדד
מטבע זר
ריבית

ביאור 8 - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר 2017

הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה עד 10% מניות	הראל גמל להשקעה עד 20% מניות	הראל גמל להשקעה מניות	סה"כ
	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
45	7	14	73	
4	1	1	7	
139	20	40	228	
-	2	1	3	
22	-	3	25	
23	1	32	59	
233	31	91	395	40

חברה מנהלת מוסדות התחייבויות בגין נגזרים בטוחות בגין חוזים עתידיים לא סחירים זכאים בגין משכנתאות זכאים בגין השקעות
סך הכל זכאים ויתרות זכות

ביאור 9 - דמי ניהול

א. פירוט דמי הניהול לפי מסלולי השקעה:

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017
 2017
 אלפי ש"ח

315
57
104
39
4
519
519

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים: הראל גמל להשקעה כללי הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות הראל גמל להשקעה מניות הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעור דמי ניהול מעמיתים:

לשנה הסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 %

1.05
0.60
0.63
0.62
0.57
0.62

דמי ניהול מסך נכסים: שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול הממוצע שגבתה החברה המנהלת בפועל: הראל גמל להשקעה כללי הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות הראל גמל להשקעה מניות הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

ביאור 10 - הוצאות ישירות

כל המסלולים

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)	אלפי ש"ח
0.050	16
0.009	3
0.003	1
0.104	33
0.003	1
0.170	54

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 הוצאות בגין השקעות לא סחירות
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 עמלות אחרות**

סך הכל הוצאות ישירות

גמל להשקעה כללי

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)	אלפי ש"ח
0.024	8
0.006	2
0.003	1
0.067	22
0.003	1
0.104	34

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
 הוצאות בגין השקעות לא סחירות
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל
 עמלות אחרות**

סך הכל הוצאות ישירות

גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017	
שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)	אלפי ש"ח
0.030	2
0.030	2
0.061	4

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
 עמלות ניהול חיצוני:
 בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

סך הכל הוצאות ישירות

** עמלות אחרות כוללות הוצאות בעד ניהול תביעה.

ביאור 10 - הוצאות ישירות (המשך)

גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017

אלפי ש"ח	שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)
3	0.030
1	0.010
5	0.049
9	0.089

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני:

בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

סך הכל הוצאות ישירות

גמל להשקעה מניות

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017

אלפי ש"ח	שיעור מתוך סך נכסים לתום שנה קודמת (%)
3	0.081
4	0.108
7	0.190

עמלות קניה ומכירה של ניירות ערך
עמלות ניהול חיצוני:

בגין השקעה בנכסים מחוץ לישראל

סך הכל הוצאות ישירות

ביאור 11 - תשואות מסלולי השקעה

תשואה שנתית
נומינלית ברוטו
2017
באחוזים

7.38
4.96
5.85
11.88
0.14

הראל גמל להשקעה כללי
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 10% מניות
הראל גמל להשקעה אג"ח עד 20% מניות
הראל גמל להשקעה מניות
הראל גמל להשקעה שיקלי טווח קצר

ביאור 12 - יתרות ועסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

א. יתרות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

31 בדצמבר	
2017	
אלפי ש"ח	
(73)	החברה המנהלת
	צדדים קשורים אחרים:
97	מניות
95	אגרות חוב סחירות
949	קרנות השקעה
1,068	

יתרת נכסי חוב וחובות שוטפים הגבוהה ביותר במשך השנה של בעל עניין או צד קשור עמדה על 111 אלפי ש"ח.

ב. עסקאות עם בעלי עניין וצדדים קשורים

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017	
2017	
אלפי ש"ח	
519	דמי ניהול לחברה המנהלת

ביאור 13 - מסים

להלן פרוט תשלומי המסים שנגבו מהקופה בשנת הדוח:

לתקופה מיום 15 בנובמבר 2016 ועד ליום 31 בדצמבר 2017			
הראל גמל להשקעה כללי	הראל גמל להשקעה מניות	הראל גמל להשקעה מניות 20%	הראל גמל להשקעה מניות
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
9	3	2	14

בגין השקעות בניירות ערך זרים

ביאור 14 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

שעבודים

קיימים שעבודים על חלק מנכסיה הסחירים של הקופה, לצורך פעילותה השוטפת בנגזרים בסך של כ-2.3 מיליון ש"ח.